

РЕШЕНИЕ

№ 783

гр. София, 07.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на пети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Десислава Алексиева

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Теменужка Симеонова Въззивно гражданско дело № 20211100507429 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 16.04.2021 г. по гр.д. № 1857/2021 г., СРС, II ГО, 78 състав е **отхвърлил** изцяло иска с правно основание чл. 234, ал. 8 от ЗМВР, предявен от ищеца Н. О.Г., ЕГН *****, с адрес. гр. София 1390, ул. „****“ за осъждане на ответника М.НА В.Р., с адрес: гр. София, ул. **** да му заплати сумата от 9 207,36 лв.

Решението е обжалвано с въззивна жалба от ищеца Н. О.Г., ЕГН *****, с адрес. гр. София 1390, кв. Филиповци, ул. „****“ с мотиви, изложени в жалбата. Твърди се, че съдът е допуснал съществени процесуални нарушения, като е приел, че ответник е М.НА В.Р., а претенцията на ищеца е била срещу министъра на вътрешните работи, като съдът е следвало да даде указания на ищеца да насочи иска си срещу надлежно легитимирана страна. При неизпълнение на указанието, съдът е следвало да прекрати производството без да го разгледа по същество. Постановеното по нередовна искова молба решение по същество на спора се явява недопустимо и подлежи на отхвърляне. В съдебно заседание на 05.04.2022 г., ищецът извършва уточнение на ответника, като счита, че това е МВР, а министърът е негов

представител. Сочи се, че съдът е нарушил нормите на чл.30, ал.1 и чл.32, т.3 от ГПК, като е приел отговора на исковата молба от процесуалния представител на ОДМВР-Враца, за даден от министъра на вътрешните работи. По делото няма представено пълномощно, с което министъра на вътрешните работи в лично качество или като представител на МВР, да е упълномощил лице от изброените в чл.32, т.3 от ГПК, поради което действията, извършени от процесуалният представител на ОДМВР-Враца, са действия от лице, което няма право на отговор по исковата молба.

Съдът е нарушил материалния закон, като е подвел под неприложима правна норма и е направил невярна правна квалификация на исковата претенция. Ищецът е посочил, че искът му е с правно основание чл.234, ал.8 ЗМВР, а първоинстанционният съд е приел, че искът е с правно основание чл.224, ал.1 от КТ, каквото е било твърдението в отговора на исковата молба от ненадлежната страна. Съдът се е произнесъл по заявените факти, но ги е подвел под неприложима правна норма, направил е невярна правна квалификация, в резултат на което е нарушил материалния закон, поради което съдебното решение се явява неправилно.

Съдът неправилно е приел, че с отговора на ненадлежната страна е направено възражение за изтекла погасителна давност. Съгласно чл.234, ал.8 от ЗМВР, обезщетението се дължи при прекратяване на служебното правоотношение, а в случая това е станало на 13.07.2020 г., денят, в който е била връчена заповедта за прекратяване на служебното правоотношение и от този ден вземането е станало изискуемо. Неправилно съдът е приел, че изискуемостта настъпва с решаването на спора за законността на уволнението, защото служебното правоотношение с МВР към дата 07.08.2017 г. не е било прекратено и не е било изискуемо. Счита, че вземането му към МВР става изискуемо от 13.07.2021 г., денят в който ищецът се е запознал със заповедта и е подписал акт за сдаването ѝ. До този момент вземането за него не е възникнало и не се е погасило по давност, както е посочено в съдебното решение.

Счита за неправилно твърдението на съда, че вземането по чл.234, ал.8 от ЗМВР е за труд и се погасява след изтичане на 3-годишната погасителна давност по чл.111, б.„а“ от ЗЗД, поради липса на специална давност. В случая би трябвало да се приложи общата погасителна давност по КТ, която е три

години от деня на възникване на дължимостта, а именно от 13.07.2021 г. Съдът не е съобразил, че Заповед № 8121К-7521/24.06.2020 г. е обжалвана пред ВАС, има постановено решение № 6769/27.11.2020 г. по адм.д. № 7563/2020 г., че има подадена касационна жалба от 15.12.2020 г. и образувано адм. дело № 1351/2021г. на ВАС, V-то отделение, по което няма произнасяне. В жалбата е посочено като основен мотив именно неопределяне на дължимите му се обезщетения. При тези данни, давностните срокове не текат до произнасянето на ВАС по административното дело.

Съдът е определил, че давността започва да тече от 07.08.2017 г., което е денят на постановяване на съдебното решение, но не и влизането му в сила. С решение от 07.08.2017 г. на ВАС, петчленен състав, II колегия е била отменена като незаконосъобразно заповед рег. № 8121К-1680/19.05.2015 г., като препис от нея е получена от въззивника/ищец на 17.08.2017 г. Последвала е процедура по назначаването на ищеца на предложената му вакантна длъжност, което автоматично го е лишило от възможността да претендира обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, тъй като съгласно нормата на чл.189, ал.6 от ЗМВР това не е разрешено. Прави се извод, че давността започва да тече от момента, когато задължението е станало изискуемо, а в настоящия казус, то е станало изискуемо от момента на прекратяване на служебното му правоотношение със заповед № 8121К-7521/24.06.2020 г., и по-точно от денят на връчването ѝ на 13.07.2020 г.

Неприложима е разпоредбата на чл.224 от КТ в настоящия казус, тъй като в ЗМВР е предвиден специален ред за ползването на отпуските и няма предвидена възможност отпускът да се погасява по давност. Неправилен е изводът, че правото на ищеца на обезщетение за неизползван платен годишен отпуск е изтекло към 01.01.2020 г., защото са изтекли две години от дължимостта му, съгласно чл.176 а и чл.224, ал.1 от КТ. Дори и да е приложима тази правна норма от КТ, съдът неправилно е изчислил срока на погасителната давност. В КТ е разписано, че правото на ползване на отпуск на работника и служителя се погасява по давност след изтичане на две години от края на годината, в която е отпаднала причината за неползването му. Съдът не е взел под внимание, че от 27.08.2018 г. до 17.12.2019 г., ищецът е бил в отпуск поради временна неработоспособност, а от 18.12.2019 г. до 19.06.2020 г., в неплатен отпуск, съгласно посочените заповеди, съгласно КТ давност не

тече.

Моли съда да постанови решение, с което да отмени процесното като неправилно, необосновано, постановено при допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила и нарушение на материалния закон и да бъде уважен предявения иск.

Въззиваемата страна М.НА В.Р., с адрес: гр. София, ул. ***** оспорва въззивната жалба.

Следва да бъде отбелязано обстоятелството, че в определение в з.з. от 18.06.2021 г., СГС, ГО, III-“б” въззивен състав е констатирал, че в о.с.з. на 16.03.2021 г. и след като е взел предвид постъпилото от ищеца Н. О.Г. становище от 25.02.2021 г. за замяна на ответника, СРС, ГО, 78 състав и на основание чл.228, ал.1 ГПК е заменил ответника ОД НА МВР Враца с МВР и е прекратил производството срещу ответника ОД НА МВР Враца. Същевременно, първоинстанционният съд не е разпоредил изпращане препис от исковата молба и приложенията към нея на новозаменения ответник, който има право да подаде писмен отговор със съдържанието, указано в чл.131, ал.2 ГПК. Неподаването на отговор има сериозни негативни последици за правото на защита на ответника. Съдът трябва служебно да следи за спазване на процесуалните правила по връчването на исковата молба, за да гарантира упражняването на процесуалните права, визирани в чл.131, ал.1 ГПК. Става въпрос за прилагане на императивна правна норма, поради което въззивната инстанция следва да разпреди изпращане на препис от исковата молба и приложенията към нея на ответника МВР, който има право да подаде писмен отговор със съдържанието, указано в чл.131, ал.2 ГПК. СГС е разпоредил препис от исковата молба и приложенията към нея да се изпрати на ответника МВР, който има право да подаде писмен отговор със съдържанието, указано в чл.131, ал.2 ГПК. Такъв е постъпил на 27.07.2021 г., в който е взето становище, че исковата молба спрямо МВР е недопустима, тъй като надлежен ответник по искове за възнаграждение и обезщетения, свързани с изпълнението на служебните задължения на служителя, е съответната служба, учреждение или поделение, в което служителят е назначен, независимо от органа по назначението. По същество жалбата е неоснователна, недоказана и погасена по давност. Моли се да бъде оставена без уважение.

Съдът приема, че жалбата е подадена в срока по чл.259, ал.1 от ГПК от

надлежна страна и е процесуално допустима.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта-в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното решение е валидно, не е постановено в нарушение на правните норми, които уреждат условията за валидност на решенията-постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определено съдържание, от което може да се извлече смисъла му. Ето защо, съдът следва да се произнесе по неговата правилност.

От фактическа страна:

Предявен е иск с правно основание чл.234, ал.8 от ЗМВР от Н. О.Г., ЕГН ***** срещу М.НА В.Р., представляван от министъра съгласно направеното изменение по чл.228, ал.1 ГПК в о.с.з на 16.03.2021 г. за сумата в размер на 9 207,38 лв.

Ищецът Н. О.Г., ЕГН ***** твърди, че е работил по служебно правоотношение в структурите на ответника М.НА В.Р., по-точно ГДНП-МВР. Твърди, че със заповед № 8121К-1680/19.05.2015 г., служебното му правоотношение било прекратено, която заповедта била отменена с Решение № 14355/28.12.2016 г. на 3-чл. с-в на ВАС и Решение № 10335/07.08.2017 г. на 5-чл. с-в на ВАС. За периода на висящност на делото по отмяна на незаконната заповед - 20.05.2015 г. - 10.10.2017 г. бил лишен както от възможността да полага труд, както и да ползва платен годишен отпуск. Размерът на обезщетението за неизползван платен годишен отпуск през посочения период възлизал на 9 207,36 лв. Заявява, че служебното му правоотношение с ответника отново било прекратено със Заповед № 8121К-7521/24.06.2020 г., като на основание чл. 234, ал. 8 от ЗМВР, възникнало правото му да получи обезщетението от 9 207,36 лв. Поканил ответника да му изплати сумата, но плащане не последвало. Ето защо, моли ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от 9 207,36 лв., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът М.НА В.Р., заменен с определение от откритото съдебно заседание от 16.03.2021 г. на основание чл.228, ал.1 ГПК оспорва иска в депозиран на 27.07.2021 г. писмен отговор. Счита исковата молба за недопустима, а по същество неоснователна. Важи казаното по-горе. С оглед твърденията и уточненията на ищеца, от които произтича и процесуалната легитимация на ответника, съдът намира, че надлежен ответник по делото е МВР, с което е възникнало служебното правоотношение на ищеца, който е бил държавен служител на ръководна длъжност в МВР.

Съдът констатира следното:

По делото е безспорно, че ищецът е работил по служебно правоотношение в структурите на ответника Министерство на вътрешните работи, и как сам твърди, тъй като липсват въпросните заповеди-в ГДНП-МВР, че със заповед № 8121К-1680/19.05.2015 г., служебното му правоотношение е било прекратено. Тази заповед е била отменена с Решение № 14355/28.12.2016 г. на 3-чл. с-в на ВАС и Решение № 10335/07.08.2017 г. на 5-чл. с-в на ВАС За периода на висящност на делото по отмяна на незаконната заповед - 20.05.2015 г. - 10.10.2017 г. ищецът е бил лишен както от възможността да полага труд, така и да ползва платен годишен отпуск, поради което претендира обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за този период за 2015 г.-23 дни отпуск, за 2016 г.-40 дни отпуск и за 2017 г.-19 дни отпуск, тъй като в периода от 16.02.2017 г. до 10.05.2017 г. е работил по трудов договор като заместник областен управител на област София, като неизползваният платен годишен отпуск за целия период от 2015 г. до 2017 г./от 01.01.2017 г. до 10.10.2017 г. е в размер на 72 дни, или 4 месеца. По делото не е бил опроверган претендираният размер на обезщетението за неизползван платен годишен отпуск през посочения период, а именно 9 207,36 лв. Безспорно е също, че служебното правоотношение на ищеца с ответника отново е било прекратено със Заповед № 8121К-7521/24.06.2020 г., когато, на основание чл. 234, ал. 8 от ЗМВР, ищецът е поканил ответника да му изплати сумата от 9 207,36 лв., но плащане не е последвало.

От правна страна:

Относно направената от съда правна квалификация.

Ищецът е квалифицирал иска си по чл.234, ал.8 от ЗМВР, според който текст в редакцията към процесния период „При прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители се изплаща обезщетение за неизползвания отпуск по чл. 189, ал. 1, т. 1 – 3“. Видно от разпоредбата фактическия състав на това обезщетение включва два елемента: 1) прекратяване на служебното правоотношение и 2) наличие на неизползван платен годишен отпуск. Следва да бъде отбелязано обстоятелството, че и на основание чл.234, ал.8 и ал.9 от ЗМВР е била издадена Заповед 360з-1586 от 20.08.2020 г., с която директорът на Областна дирекция на МВР-Враца към МВР е постановил да се изплати парично обезщетение за неизползван платен годишен отпуск на Н. О.Г. за 2018 г., 2019 г. и 2020 г. общо в размер на 70 работни дни.

Настоящият казус и предвид изложените от ищеца обстоятелства и направени искания е съвсем друг. Ищецът твърди, че със заповед № 8121К-1680/19.05.2015 г., служебното му правоотношение е било прекратено. Тази заповед е била отменена с Решение № 14355/28.12.2016г. на 3-чл. с-в на ВАС

и Решение № 10335/07.08.2017 г. на 5-чл. с-в на ВАС За периода на **висящност** на делото по отмяна на незаконната заповед - 20.05.2015 г. - 10.10.2017 г. ищецът е бил лишен както от възможността да полага труд, така и да ползва платен годишен отпуск, поради което претендира обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за този период от 2015 г.-2017 г. , общо 72 дни, или 4 месеца. Тук се претендира обезщетение от датата на незаконното уволнение до датата на възстановяване на работа в хипотезата на незаконно уволнение и по-късно възстановяване на работа със съдебно решение и повторно напускане на работа, т.е. чл.224, ал.1 КТ така, както правилно е приел и районният съд. Съдът не е обвързан от направената от страната правна квалификация, като предвид изложените факти и обстоятелства по делото, съдът е този, който подвежда искането под съответната правна норма.

Според старата практика на ВКС в решения, постановени по реда на чл. 290 ГПК, така решение № 167 от 15.05.2011 г. по гр. д. № 1308/2010 г. на ВКС, III г.о.; решение № 572 от 25.10.2010 г. по гр. д. № 458/2009 г. на ВКС, IV г.о.; решение № 948 от 21.12.2009 г. по гр. д. № 3128/2008 г. на ВКС, III г.о., е прието, че през периода от време от датата на прекратяване на трудовото правоотношение до отмяната на уволнението с влязло в сила решение и възстановяването на незаконно уволнения работник или служител на предишната работа последният не е престира реално труд по трудовото правоотношение, поради което за този период от време за него не възниква право да ползва платен годишен отпуск, а в случай на последвало **ново уволнение** за този период от време работодателят не дължи на работника или служителя обезщетение за неизползван платен годишен отпуск на основание чл. 224. ал. 1 КТ.

Тази практика обаче е в противоречие с Решение на Съда на Европейския съюз от 25.06.2020 г. по съединени дела С-762/2018 г. и С-37/2019 г., което е задължително за българския съд на основание чл.633 от ГПК. В това решение на Съда на ЕС/т.т. 59,78,79 и 87 е прието, че работник, който е уволнен незаконно, а по-късно възстановен на работа в съответствие с националното право вследствие на уволнението му със съдебно решение, има право да иска платен годишен отпуск в целия полагаем размер за периода от датата на незаконното уволнение до датата на възстановяването му на работа

вследствие на тази отмяна. Ако работникът е работил на друга работа през периода от датата на незаконното уволнение до датата на възстановяването му на първата работа, той не може да претендира по отношение на първия си работодател право на годишен отпуск за периода, през който е работил на друго място.

При тази хипотеза, работодателят би дължал обезщетение за неизползван платен годишен отпуск само в случай че уволнението е признато за незаконно и служителът е възстановен на работа, при последващо прекратяване на трудовото правоотношение на възстановения служител, за отпуска натрупана през периода от предходното му незаконно уволнение до възстановяването му на работа.

Съобразявайки приетото в решението на СЕС по повод преюдициални запитвания, съдът приема, че ищецът има право да получи обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, вкл. и за времето от датата на незаконното уволнение до деня на започване на работа при друг работодател, а именно за периода от 20.05.2015 г./датата на незаконното уволнение/до 10.10.2017 г./ деня на започване на работа/ в претендираният размер от 9 207,36 лв. Действително, тук става въпрос за служебно правоотношение, а не за трудово, но не би следвало да се разглежда дискриминационно и следва да се приложи и при служебно правоотношение, тъй като става въпрос за полагане на труд.

Относно прилагане института на погасителната давност:

Безспорно е установено, че ищецът е бил държавен служител по смисъла на ЗМВР, като за отношенията между страните през процесния период се прилагат разпоредбите на този закон. По неуредените в тези специален закон въпроси се прилагат разпоредбите на ЗДСл. и по аналогия /чл.46, ал.2 ЗНА/ Съгласно разпоредбата на чл.125 от ЗДСл, имуществените спорове се предявяват в 3-годишен срок по общия исков ред. Следователно максималният общ давностен срок по отношение на спорове, касаещи служебни правоотношения, какъвто е настоящият спор, е 3 години. Следва да бъде отбелязано, че разпоредбата на чл.125 от ЗДСл не съдържа ограничения, изключения, разлики, с оглед вида на иска /на търсената защита/. Разпоредбата визира всички имуществени спорове по съществуващо служебно правоотношение и е приложима за всички видове искове относно

тях. Претендираното обезщетение започва да тече от 07.08.2017 г., когато е постановено решение № 10335/07.08.2017 г. на 5-чл. с-в на ВАС, с което окончателно е отменено незаконосъобразното решение на административният орган, като е решен окончателно въпросът за незаконното уволнение и е изтекла на **07.08.2020 г.**, т.е. преди завеждане на делото на **26.11.2020 г.**

Ето защо, решението на СРС следва да бъде потвърдено на основание чл.271, ал.1, пр. 1 ГПК предвид гореизложените мотиви.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 16.04.2021 г. по гр.д. № 1857/2021г. на СРС, II ГО, 78 състав.

Решението може да се обжалва пред ВКС в едномесечен срок от връчването преписа на страните

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____